

Köszöntés

Nagy Máriát, az MSZBT nyugalmazott főtájtárát, a munkásmozgalom régi harcosát születésnapja alkalmából kedden, tegnap, az MSZMP Központi Bizottsága székházában köszöntötte Lakatos Ernő, a KB agitációs és propagandaosztályának vezetője.

Apró Antal, az MSZBT elnöke Nagy Máriának, a magyar-szovjet barátság erősítéséért végzett több évtizedes munkásságáért átadta az MSZBT aranykoszorús jelvényét. A köszöntésen jelen volt Ritter Tibor, az MSZMP KB osztályvezető-helyettese és Biró Gyula, az MSZBT főtájtára.

Műanyag söröshordók vegyipari vállalatoknak

A Fővárosi Műanyagipari Vállalat műanyag söröshordói felkeltették a gyógyszer- és növényvédőszer-gyárak érdeklődését, amelyek már eddig is többféle műanyag tartályt, valamint a technológiai folyamatokat összekötő műanyag vezetékeket vásároltak a Fővárosi Műanyagipari Vállalattól. Általában régi, lemezből készült, saválló tartályokat váltották fel a vegyszerek károsító hatására ugyancsak közömbös, de korszerűbb műanyag termékekkel.

A gyár most még csak olyan műanyag hordókat készít, amelyek fala a sörrel tályokhoz hasonlóan 4–6 at-

moszféra nyomást bír el. Tervezik azonban, hogy ennél jóval nagyobb, akár 60 atmoszféra nyomásnak is ellenálló hordókat szállítsanak majd. A gyógyszer- és növényvédőszer-gyárak mellett más vegyipari vállalatok is jól hasznosíthatnák ezeket a műanyag tartályokat, s igényeik kielégítésére nem is kell soká várakozniuk. A Fővárosi Műanyagipari Vállalat az Országos Műszaki Fejlesztési Bizottság anyagi támogatásával a műanyag hordók külső falzatának üvegszállal való megerősítéséhez még az idén újabb, a mostaninál nagyobb termelésű berendezést vásárol.

Add már, uram, az esőt!

Kiszáradt kutak — Mit esznek a tehenek?

— Mondtam az állattenyésztőknek, vehetnek a teheneknek zöld szemüveget, hogy a szalmát is lucernaszénának nézzék — mondja Nagy Lajos, a csengelei Aranyhomok Tsz növényvédelmi főágazatvezetője.

Csengelét hosszú hónapok óta ismét messzire elkerülik az esőfelhők. A megyehatáron, s onnan egy csíkban Ópusztaszer határáig kisebbfajta hazai Szahel-övezet kezd kialakulni: három év óta alig esett valami eső. Tavaly például egész esztendőben hullott 320 milliméter csapadék. Hiába homályosítják felhők a napot, a szakemberek már csak legyintenek: ez is elkerül bennünket, mint a többi.

Tavaly is aszály volt, akkor átlagosan 55 mázsa lucernaszéna termelt hektáronként. Idén jó, ha meglesz a 30 mázsa, a négyszáz hektárra ez óriási kiesés. A silókukoricával sem jobb a helyzet: 236 hektáron vetettek, gyomirtóztak, gyönyörűen kikelt, szinte egyetlen tő sem hiányzik belőle — csak éppen vörösré égett, csörög a levele és térdig ér. Három és félmillió forintot fektettek eddig a silókukoricába, s a 60 ezer helyett jó, ha 15 ezer mázsa terem. Annak a minősége is gyenge lesz, nem hasonlítható a jó esztendőkéhez.

— Másodvetés talán több lenne...

— Mi is erre gondoltunk. 320 hektáron vetettünk a gabona után. Egy része ki sem kelt, ami kikelt, abban sincs sok köszönet. Esetleg legeltetni lehet egy ideig. Szerencsére az ösnyepet megtrágyáztuk tavaly, több mint háromszor annyi fűszénát takarítottunk be, mint egy éve. Bejött tavaszal a borsós napraforgó, ötvenezet mázsát silóztunk belőle. Akkor még volt eső, májusban 101,6 milliméter mértünk. Július 1-től máig (aug. 7.) összesen 17 milliméter esett.

— Gabonából milyen a termés?

— Szerencsére a szerencsétlenségben, hogy a kalászosoknak jól jött a májusi eső, a nyári aszály már nem ártathat nekik. Az őszi árpánk nagyobb része viszont kifagyott, szilveszterkor és januárban rozott vetettünk helyette, tehát ezeken a táblákon is dupla költség van. Mégis szerencse, hogy újravetettük, mert ha tavaszit vetünk a kifagyott árpa helyére, most azon a földön sem teremne semmi.

Kimegyünk a silókukoricatáblára. A főágazatvezető mutatja, a nagy hőség kezdetén napok alatt megsült a kukorica, még csak nem is „furyált”, nem fonnadt el, hanem egyszerűen megszáradt. A tavaszi faggal és a mostani aszályval mintegy 6 millió forintot veszített csak a növénytermesztés. A mostani szárazság a jövő esztendőre is kihat.

— Önköltségi áron számoljuk saját állattenyésztő

Molnár József felvétele

Egy esekor száraz kukorica

telepünknek a takarmányt, de most sok befektetéssel kevés terem. Tavaly egy mázsa lucernaszénát 140 forintért állítottunk elő, idén 260–280 forintért. A silókukorica már nem újul meg, a silócirok igen, ha mostanában kapna valamennyi esőt.

Nagy Lajosnak 13 fajtából álló kísérleti takarmány-növénytelepe van. Hatféle szudáni fű, ötféle silócirok, meg kontrollnak kétfajta silókukorica. Úgy tapasztalja, a szudáni fű terem ilyen körülmények közt is a legjobbat. A takarmánykérés rendkívül lényeges a csengyeleknek: 2530 tehénnek kell enni adniuk. Ezek közül hatszáz egyelőre a legelőn táplálkozik, de még egy aszályos hét, s be kell azokat is hajtani az istállóba. Kieg a fű, és nem lesz mit legelniük, azokat is a szűkös takarmánykészletéből kell táplálniuk.

— Öntözni nem tudnának?

— Miből? Nincs erre felé víz, a belvízcsatornák rég kiszáradtak. Már nem csak a vályogvető kopolyákból tűnt el a víz, hanem a sekélyebb ásott kutakból is.

Egyedül a Dong-éren folydogál még, az is mélyen a talaj felszín alatt, inkább viszi a talajvizet. Ez a hátránya a belvízvezető csatornáknak is: márciusban elviszik a vizet, későbbre nem marad.

— Nem lehet lezárni a zsilipeket?

— Nem sokat ér, ezen a laza homokon a talajban is átszivárog gyorsan.

— Ha nem lesz eső, mit adnak a teheneknek?

— Kértük az illetékeseket, nézzenek körül nálunk a határban, és segítsenek, hogy kapjunk elég répaszeletet, amivel át tudnak telni a jószágok. Igéret már van, biztos fogdóznak látszik, mi mégis jobban örülünk egy nagy esőnek.

A sajtó ördöge többször megtréfált már bennünket: fikkasztó aszályban víztérítőt hoztunk, s mire az olvasó kézbe vehette az újságot, zuhogott az eső. Nem bántánk most az efféle „leégést”, bár esne, minél előbb, minél több, hiszen nemcsak Csengelén várják szomszárban a növények, s nem víz, hanem kukorica, tarlókrumpli, cukorrépa, paprika —, ha esne.

Tanács István

Szegedi virágcsokrok (2.)

Örökségek örökösei

Pillich Kálmán, a Móra Ferenc, Sz. Szigethy Vilmos, Czibula Antal tollával leírt dörgedelmes városatyá után bogarászok a könyvtárban, amikor érdeklődésüket látván, mosolygós arcú fiatalasszony siet segítségemre: a szegedi rózsák atyjának dédunokája. A város nagyjai közt emlegetett óserről sok mindent tud — rózsáiról azonban szinte semmit. „Valami rémlik” — gondolkodik el, s kutatja családja nemzedékeken át őrzött meséinek lenyomatát emlékezetében. Aligha volna így, ha a rózsás Pillich virágtermesztő kedvének örökösei lettek volna. Örökösei nem folytatói igen — a balástyai Fajka János sógora leszámítva — mások. Sz. Szigethy Vilmos feljegyezte, hogy Pillich Kálmán a rettegett szegedi rendőrbírónak adta árendába az újszegedi kertjét — s azt is, egyszer, amikor az kerteszlére ment, s az öregúrnak éppen betegnek voltak a lovai, a rendőrbíróval húzatta végig magát a kocsián. A lovak helyett befogott hadifoglyok mellé elkelt a nagyúr segítségével. Úgy tűnik föl azonban, nem lehetett oly megalázó a magas rangú úrnak, a későbbi vásárhelyi főispánnak, hogy kedvét szegje, mert az 1920-as évek szegedi faiskola-kertészei közt feltűnik egy új név: dr. Temesváry Géza ny. főispán. A volt rendőrbíró.

A Cserőkében ugyanebben az évtizedben 200–400 négyszögletes földeket osztanak, s a szőregiek második raja — mind az újszegediek hajdani napszámosa — lát hozzá a kertészkedéshez. Közülük Bata István. Az első közt volt ebben a nemzedékben, ma az utolsó hírmondó közülük...

Aki a tizedik évtizedében jár, azt — bocsánat a szokványos gondolkodásért — ház előtti lócán üldölgélő, csoszogó-topogó apóknak képzelem az ember, s öszintén meglepődöm, amikor kapanyélen támaszkodva lép elő a kertből. Szegfűágyat telepítenek, akod munka még neki is — erősítgeti, hiába mondják neki a gondját viselő fiatalok, hagyja csak... Kilencvenkét éve szinte csak görnyedt hátán, s inas-csontos kezén látszik meg. Tekintete fiatalosan élénk, apró szemei fűre mozgással gyanakvón vizsgálják az ideget. Mit akarhat ez itt, miért érdeklik azok a régi dolgok?

Elmondom én, cáfol rá tartózkodó arckifejezésére az 1936-ban alakult Szőregi Rózsá- és Gyümölcsfatermelők Terményértékesítő Szövetkezetének utolsó elnöke — aztán „röptiben” letagadja.

— Nem voltam én semmilyen elnök. Én csak egyszerű tag voltam — mond-

ja, amivel elvágja a további kérdészködés fonalát is. Csak magamnak jegyzem meg, azt is bizonyára rosszul tudom, hogy 1949-ben a Magyar Faiskolai Szövetség elnökévé választották.

Soha nem tudom meg talán azt sem, miért tartották a legjobb termelők egyikének a húszas évek nemzedékéből. Sejtjen tudom csak: kapanyelet markoló göcsörtös ujjai elmondják, amit szavainak kellene. A végtelen szorgalmát, a töretlen akaratot, melynek maradványa a mai makacs szívósság, amellyel a jelenlétéhez, a házhoz, földhöz, a munkához ragaszkodik. A porlekedős indulatok a tétközlő-költekező világ ellen; a szerelő ellen, aki sokat kér; a gázbekötés ellen, amely drága volt; a szép ház ellen, amely neki kényelmen; a fiatalok ellen... nem is ellen, inkább értük: becsülik meg a földet, szeressék a munkát, értéket ad az, nagy értéket! Ezért legyen csak fólia sátor szegfűnek, s ezért telepítsenek újabbat...

Es telepítenek. A „Tata” gondozói, az egyébként orvosasszisztens unoka, és férje, a kereskedelmi ellenőr. Öszintének hat, amint az asszonyka megsúgja: csak a Tata miatt van az egész. Ő már holnapról visszamenne a rendelőbe! S a férj a múlt században alapított Szabó-féle faiskolát tovább élte Iványi Aurél fia. A faiskolai szövetség egykori alelnökének gyereke már nem folytatja apja művét. A szegfűtermelés kedvéért sem hagyta ott az állását, hanem a felesége...

Pista bácsi hangot vált, abbahagyja a dohogást.

— Tudja, mit írjon meg?

— A virágtermesztésről?

— Dehogya! A busz megállóról. Azt, hogy tegyenek ide ki padot. Ahhoz már mégiscsak öreg vagyok, hogy addig álljak, amíg nem jön egy autóbusz! No, megírja?

— Meg.

— Akkor majd elmesélem szép sorjában.

— Mit?

— Hogy hogy volt, meg mint volt. Azt, hogy én már az elemi iskolában megtanultam rózsát szemezni.

— Az órákon?

— Azokon hát! Gazdaságtanból tanítottak. Kaptunk egy sor rózsát, és azt kellett beszemezni, meg gondolni. Mondja, mit tud most egy elemista gyerek?!

Tenyerét a füléhez illeszti hallókészülék helyett, úgy várja a választ. Elégedetten bólogat, mert nem tudok rá felelni. Fölfénylenek a szemei az emlékeztél.

— Raktam prónuszt meg rózsát, amikor elkezdtem. A végére a földemhez vettem még tíz lánc földet! Nekem saját utazóm is volt...

— Utazó?

— Ügynök! Az árulta az ember portékáját messzi vidékeken. A kertész fizette, ha volt miből! Nekem volt! Én csináltam először üveg-házat a 30-as években, és akkor már hajtottam jácintot is. Gyönyörű fehér makai jácintot. Meg rózsaszín mohácsit.

— Tulipánt?

— Azt Szőregen először Pópity Imre termelt. Mi mindnyájan Makóról szerettük be az anyagot, a Verebes utcából. Ott volt az első hagymatermesztő, úgy hívták, hogy... a fene, nem jut eszembe. De a hoflandot tudom! Van der Schott volt az utózó. Tőle vittünk importhagymát. Az első szőregi fajta a Laurentia, szép, piros tulipán volt. A hagymának darabját négy krajcárért kaptuk. Nagy pénz volt az! Nem is vetünk, csak egyszer, utána mi szaporítottuk.

— Megvan még az a fajta?

— Talán. Most már annyiféle új fajta van, hogy azt lassan elfelejtik. No, mit mondjak még?

— Lenne mesélnivalója...

— Lenne. De majd más-kor. Eljöhét, majd úgy csinálom, hogy ráérjek. Sok a dolgom, de azért van időm még. Elvégre is csak huszonkilenc éves vagyok. Nem hiszi, fordítsa meg: 92 — 29...

Igriczi Zsigmond

(Következik: Hová tűnt a lagzivendég?)

Találkozó

Aczél György, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Központi Bizottság titkára találkozott André Kertész világhírű fotóművésszel, aki a közelmúltban ünnepelte 90. születésnapját, s ebből az alkalomból a Magyar Népköztársaság Zászlórendje kitüntetését adományozta részére az Elnöki Tanács.

Hagymaszedő gépek a Szovjetunióba

A hódmezővásárhelyi Mezőgazdasági Gépgyártó Vállalatnál elkészítettek és a napokban útnak indítottak a Szovjetunióba négy új típusú hagymaszedő gépet; ezzel elkészült a HÓDGÉP és a szovjet partnerei által kooperációban gyártott valamennyi kísérleti gépcsoport. Ezek a zöldborsó, az uborka, a paradicsom, hagyma és az étkezési paprika nagyüzemi, szántóföldi termesztésének, betakarításának teljes gépesítését szolgálják. Többségüket — a KGST-tagországo-

kon belül — elsőként a magyar mezőgazdaság, főként a HÓDGÉP szakembereiről fejlesztette ki.

A szovjet mezőgazdasággal való kooperáció akkor került előtérbe, amikor a fejlődés megkövetelte, hogy az említett gépek vonatott változatait önjáró berendezések váltsák fel. A meghajtó motorok, hidraulikus kerék-hajtó művek gyártására a hazai ipar nincs berendezkedve, főként ezt oldják meg szovjet együttműködéssel.

Kortárs fotókiállítás nyílt Szegeden

Az Olajos Klubban tegnap délután Fotóművészeti Galéria címmel nyílt kiállítás. A tárlatot — amelyen zsűrizett kortárs fotóművészeti alkotások láthatók — dr. Koncz János, az MSZMP Csongrád megyei Bizottságának titkára ajánlotta a közönség figyelmébe. Az érdeklődők 52 megörökített pillanatot vehetnek szemügyre. Többek között Katona István, Jung Zsuzsi, Eifer János, Hemző Károly és Biro Klára munkáit.

A tárlatot rendező Fotóművészeti Galéria és a Szegedi Fényképész Szövetkezet szakembereinek nem titkolt szándékuk, hogy felmérjék a közönség érdeklődését a szemlére tett alkotások iránt. Tervezik ugyanis, hogy a Budapesti évek óta sikerrel működő hasonló galéria mintájára a közeljövőben Szegeden is létrehozzanak

egy állandó kiállítást, amelyet a budapesti Főfotó Vállalat is támogatna. Így szűkebb pátriánk „fényképész-mestereinek” több lehetőséjük adódna a nyilvánosság előtt szereplésre. Ezenkívül megynkben többen ismerkedhetnek meg e művészeti ággal.

A most nyílt fotóművészeti galériát augusztus 20-ig délelőtt 10-től délután 7 óráig tekinthetik meg az érdeklődők.

Export

A HAFÉM kempingcikkkel nemcsak Nyugat-Európában, hanem a tengeren túlon — Kanadában — is keresetnek. Ebben az évben megduplázák tőkés exportjukat.